

Chambre des Représentants

SESSION 1972-1973.

5 JUILLET 1973

PROJET DE LOI

autorisant le Ministre des Finances à accorder la garantie de l'Etat aux emprunts du Fonds de Développement des Universités libres.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'intervention de l'Etat dans le financement des universités libres et des diverses institutions d'enseignement supérieur et de recherche scientifique, a été organisée par la loi du 2 août 1960, modifiée par les lois des 9 avril 1965, 24 juillet 1969, 16 juillet 1970 et 27 juillet 1971.

Le chapitre II de cette loi concerne les prêts à la construction que la Caisse Générale d'Epargne et de Retraite, le Crédit Communal de Belgique ou toute autre institution ayant conclu à ce sujet une convention avec l'Etat, peuvent consentir aux universités libres et aux établissements d'enseignement supérieur.

En application de l'article 8 de la loi du 2 août 1960, modifié par l'article 6 de la loi du 16 juillet 1970, la garantie de l'Etat est attachée à ces prêts.

Le processus de réalisation des prêts est fixé dans les arrêtés royaux portant exécution de la loi précitée, qui stipulent notamment que les organismes financiers dont question ci-dessus sont chargés d'instruire les demandes de prêts dont ils sont saisis et de les transmettre avec avis aux Ministres compétents.

Le processus ainsi établi présente non seulement l'inconvénient d'un éparpillement des emprunts sur plusieurs émetteurs, mais risque aussi de placer les organismes prêteurs devant des problèmes, quant à l'instruction des demandes de prêt, pour lesquels ils ne sont techniquement pas ou imparfairement outillés.

C'est ainsi que dans la pratique, seule la Caisse Générale d'Epargne et de Retraite a négocié des conventions avec l'Etat et est de ce fait amenée à centraliser les demandes de prêt émanant des établissements bénéficiant de la loi du 2 août 1960.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1972-1973.

5 JULI 1973

WETSONTWERP

waarbij de Minister van Financiën gemachtigd wordt de Staatswaarborg te verlenen aan de leningen van het Fonds voor de Ontwikkeling van de Vrije Universiteiten.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De tussenkomst van de Staat in de financiering van de vrije universiteiten en van diverse inrichtingen voor hoger onderwijs en voor wetenschappelijk onderzoek werd vastgesteld bij de wet van 2 augustus 1960, gewijzigd door de wetten van 9 april 1965, 24 juli 1969, 16 juli 1970 en 27 juli 1971.

Hoofdstuk II van deze wet handelt over de bouwleningen welke kunnen toegestaan worden aan de vrije universiteiten of inrichtingen voor hoger onderwijs, hetzij door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas, hetzij door het Gemeentekrediet van België of gelijk welke instelling die daartoe een overeenkomst met de Staat heeft gesloten.

Bij toepassing van artikel 8 van de wet van 2 augustus 1960, gewijzigd bij artikel 6 van de wet van 16 juli 1970, wordt de Staatswaarborg aan deze leningen verleend.

De wijze waarop deze leningen worden toegekend is vastgesteld bij de koninklijke besluiten houdende uitvoering van bovenvermelde wet waarbij meer bepaald bedoelen wordt dat de hierboven vermelde financiële instellingen belast zijn met het onderzoek van de bij hen ingediende leningsaanvragen en mer het overmaken ervan, sarnen met hun advies, aan de bevoegde Ministers.

De aldus ingestelde procedure, heeft niet alleen het nadeel de leningen te spreiden over verschillende uitgevers, maar houdt ook her gevaar in de instellingen, die de leningen toestaan, bij het onderzoek van de leningsaanvragen voor problemen te stellen waarvoor ze technisch niet of onvoldoende uitgerust zijn.

Daarom is het in de praktijk alleen de Algemene Snaaren en Lijfrentekas die met de Staat overeenkomen gesloten heeft en er alzo toe gebracht wordt de kreditaanvragen, uitgaande van instellingen die het voordeel genieten van de wet van 2 augustus 1960, te centraliseren.

Il est toutefois évident que cette seule Institution n'est pas le même de bire face ; la totalité c des besoins de financement du secteur d'enseignement universitaire et que d'autres organismes financiers, tant du secteur public que du secteur privé, doivent participer à ce financement.

Dans cet ordre d'idées, certains organismes financiers se sont mis d'accord pour consentir des prêts à un établissement représentatif des universités libres, lequel établissement déposerait le produit de ces emprunts à la Caisse Générale d'Epargne et de Retraite avec obligation pour cette dernière d'affecter les fonds dont elle dispose ainsi, au financement des investissements universitaires.

A cet effet, il a été créé un établissement d'utilité publique, dénommé « Fonds de Développement des Universités libres », dont les statuts ont été approuvés par l'arrêté royal du 5 février 1971 et qui a pour objet de contribuer au développement des établissements universitaires libres, notamment en vue de mettre en œuvre les dispositions légales relatives au financement des investissements universitaires.

Afin de permettre l'exécution des tranches 1970 à 1972 prévues par la loi du 16 juillet 1970 relative au financement des investissements universitaires, le Fonds a placé deux emprunts - pour un montant total de 4800 millions de francs - auprès du Crédit Communal de Belgique, de certaines banques et de caisses d'épargne privées. Les capitaux ainsi récoltés, ont été déposés auprès de la Caisse Générale d'Epargne et de Retraite qui en y joignant son effort financier propre dispose ainsi des moyens nécessaires pour consentir les prêts à long terme aux établissements libres d'enseignement universitaire, prévus pour la période 1970 à 1972. Les modalités de dépôt de ces fonds auprès de la Caisse Générale d'Epargne et de Retraite ont fait l'objet de conventions conclues entre le Fonds de Développement des Universités libres, les établissements financiers souscripteurs et la Caisse Générale d'Epargne et de Retraite.

Ces conventions stipulent notamment que :

1. le paiement des intérêts et le remboursement du capital seront effectués, à la charge du Fonds, par la Caisse Générale en vertu d'un mandat irrévocable, par prélèvement sur les sommes ainsi déposées par le Fonds de Développement;

2. le compte créditeur du Fonds, ouvert dans les livres de la Caisse avec le produit d'emprunt, sera productif d'un intérêt identique à celui que le Fonds aura à régler sur ledit emprunt.

De même, les prêts que la Caisse Générale d'Epargne et de Retraite consentira dans le cadre de la loi du 2 août 1960 avec notamment le produit des dépôts du Fonds seront assortis d'un taux d'intérêt basé sur celui auquel seront émis les emprunts du Fonds.

S'il est vrai que le mécanisme ainsi mis sur pied donne aux organismes prêteurs de facto une garantie de bonne fin incontestable et suffisante, il n'empêche que son caractère compliqué n'est pas de nature à rencontrer les exigences d'une négociation ou d'une acquisition de titres en dehors du circuit financier.

Or, il est évident que l'exécution de la loi ne peut être assurée à travers les années à venir que moyennant la possibilité d'associer le public à la circulation des titres émis par le Fonds, soit parce que leur émission est organisée directement dans le public, soit parce que la circulation des

Het ligt echter voor de hond dat deze Iusrelliug niet bij machte is om allemaal hier hoofd te bieden aan alle financieringsboden van de sector van het universitair onderwijs en dan andere financiële instellingen, zowol van de openbare als van de private sector, want deze financiering moeten deelnemen.

In deze gedachtegang hebben bepaalde financiële instellingen een akkoord gesloten met het oog op het roestaan van leningen aan een inschrijving die de vrije universiteiten verregenwoordigt en die de opbrengst ervan zou deponeren bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas met de verplichting voor deze laatste de gelden waarover zij aldus beschikt, aan te wenden tot het financieren van de universitaire investeringen.

Daartoe werd, onder de benaming «Fonds voor de Ontwikkeling van de Vrije Universiteiten», een instelling van openbaar nut opgericht waarvan de statuten door het koninklijk besluit van 5 februari 1971 werden goedgekeurd en dat tot doel heeft bij te dragen tot de ontwikkeling van de vrije universitaire instellingen, ondermeer met het oog op de uitvoering van de wetsbeschikkingen op de financiering van de universitaire investeringen.

Ten einde de uitvoering mogelijk te maken van de tranches 1970 tot 1972 die voorzien zijn bij de wet van 16 juli 1970, betreffende de financiering van de universitaire investeringen, heeft het Fonds twee leningen - voor een totale bedrag van 4 800 miljoen frank - geplaatst bij het Gemeentekrediet van België bij sommige banken en private spaarkassen. Het aldus opgenomen kapitaal werd gedeponeerd bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas die samen met haar eigen financieringsinspanning, over de nodige middelen beschikt om de, voor de periode 1970 tot 1972, voorziene leningen op lange termijn aan de instellingen van vrij universitair onderwijs toe te staan. De modaliteiten voor het deponeren van deze gelden bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas werden vastgelegd in overeenkomsten gesloten tussen het Fonds voor de Ontwikkeling van de Vrije Universiteiten, de intekenende financiële instellingen en de Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

Deze overeenkomsten bedingen onder meer dat :

1. de betaling van de intresten en de terugbetaling van het kapitaal tot ontlasting van het Fonds verricht zullen worden, door de Algemene Spaarkas krachtens een onherroepelijke lastgeving, door afname op de aldus door het Fonds voor Ontwikkeling gedeponerde sommen;

2. de krediteurrekening van het Fonds, in de boeken van de Kas geopend met de opbrengst van de lening, een intrest zal opbrengen die overeenstemt met die welke het Fonds voor bedoelde lening moet betalen.

De leningen die de Algemene Spaar- en Lijfrentekas in het kader van de wet van 2 augustus 1960, zal toestaan o.m. met de opbrengst van de deposito's van het Fonds worden eveneens verleend tegen een rentevoet gebaseerd op die waartegen de leningen van het Fonds zullen uitgeven worden.

Alhoewel het aldus in het leven geroepen mechanisme aan de geldschietende organismen een onbetwistbare en voldoende waarborg biedt, belet het toch niet dat zijn gecompliceerd karakter niet van aard is tegemoet te komen aan de vereisten gesteld voor het verhandelen of het aanschaffen van effecten buiten de financiële sector.

Het is echter vanzelfsprekend dat de uitvoering van de wet in de eerstvolgende jaren slechts verzekerd zal kunnen worden mits de mogelijkheid het publiek bij de verspreiding van de door het Fonds uitgegeven effecten te betrekken, hetzij door rechtstreekse plaatsing bij het publiek,

titres cédés initialement aux organismes financiers est assurée de façon à leur donner une mobilité suffisante.

Par ailleurs, il est de l'intérêt du Trésor que les prêts que la Caisse d'Epargne consent aux Universités puissent être assortis du taux le plus bas, puisqu'aux termes de la loi, l'Etat prend à sa charge la différence entre ce taux et celui de 1,25 % supporté par les établissements bénéficiaires des prêts.

Or, le taux des prêts consentis aux Universités avec le produit des emprunts du Fonds de Développement est fonction du taux desdits emprunts.

La faculté de négocier dans le public les titres du Fonds, auxquels la garantie de l'Etat serait attachée, est de nature à influencer favorablement le taux d'intérêt à l'émission de ceux-ci.

Ces diverses considérations amènent le Gouvernement à déposer sur le bureau des Chambres législatives le projet de loi ci-joint, visant à accorder la garantie de l'Etat aux emprunts émis ou à émettre par le Fonds de Développement des Universités libres. Cette garantie n'ajoute donc rien aux charges éventuelles pouvant découler des dispositions légales antérieures, elle tend uniquement à élargir les possibilités techniques de financement et ce, à l'avantage du Trésor.

Le Vice-Premier Ministre et Ministre des Finances,

W. DE CLERCQ.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Vu la loi du 23 décembre 1946 portant création d'un Conseil d'Etat, et notamment l'article 2, alinéa 2;

Vu l'urgence;

Sur la proposition de Notre Vice-Premier Ministre et Ministre des Finances,

Nous AVONS ARRÊTÉ ET ARRITONS:

Notre Vice-Premier Ministre et Ministre des Finances est chargé de présenter en Notre nom aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit:

Article unique.

Le Ministre des Finances est autorisé à accorder la garantie de l'Etat aux emprunts contractés ou à contracter par le "Fonds de Développement des Universités libres" lorsque le produit de ceux-ci est destiné à permettre à la Caisse Générale d'Epargne et de Retraite, au Crédit Communal de Belgique ou à une autre institution ayant conclu à ce sujet une convention avec l'Etat de consentir, dans les conditions déterminées par les articles 6 et 8^eT de la loi du

hertzij door de verspreiding van de oorspronkelijk aan de financiële instellingen toegestaan efficiëntie, met een voldoende mobiliteit te organiseren.

Anderzijds heeft de Schatkist er een belang bij dat de leningen van de Algemeene Spaarkas aan de Universiteiten, toegescreven worden tegen de laagste mogelijk rentevoet, aangezien, volgens de beschikkingen van de wet, de Staat het verschil draagt tussen deze rentevoet en de 1,25 % die ten laste van de begunstigde inrichtingen gelegd zijn.

Verder, de rentevoet waar tegen de kredieten aan de universiteiten worden toegestaan met de opbrengst van de leningen van het Fonds voor Ontwikkeling hangt af van de rentevoet van deze laatste lening.

De mogelijkheid de effecten van her Fonds, waaraan de Staatswaarborg gehecht zou zijn, bij het publiek te verhandelen, is van aard om bij de uitgifte ervan de rentevoet gunstig te beïnvloeden.

Deze verschillende beschouwingen brengen de Regering ertoe bij het Bureau van de Wetgevende Kamers het hierbij-gevoegd wetsontwerp in te dienen, dat er toe strekt de Staatswaarborg te verlenen aan de door het Fonds voor de Ontwikkeling van de Vrije Universiteiten uitgegeven of uit te geven leningen. Deze waarborg verhoogt dus geenszins de eventuele lasten welke uit de vroegere wettelijke bepalingen kunnen voortvloeien en heeft enkel tot doel de technische financieringsmogelijkheden te verruimen, wat de Schatkist ten goede komt.

De Vice-Eerste Minister en Minister van Financiën,

W. DE CLERCQ.

WETSONTWERP

BDUDEWIJN,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en biema wezen zullen, ONZE GROET.

Gelet op de wet van 23 december 1946 houdende instelling van een Raad van State, en inzonderheid artikel 2, tweede lid;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Op de voordracht van Onze Vice-Eerste Minister en Minister van Financiën,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Onze Vice-Eerste Minister en Minister van Financiën wordt, gelast in Onze naam aan de Wetgevende Kamers, het wetsontwerp waarvan de inhoud volgt, voor te leggen:

Enig artikel,

De Minister van Financiën wordt gernachtigd aan de door het "Fonds voor de Ontwikkeling van de Vrije Universiteiten" afgesloten of af te sluiten leningen de Staatswaarborg toe te kennen wanneer de opbrengst van deze leningen bestemd is om de Algemene Spaar- en Lijfsparcels, het Gemeentekrediet van België of elke andere inrichting die daartoe een overeenkomst met de Staat heeft gesloten, in staat te stellen, onder de voorwaarden bepaald

2 août 1960, modifiée par les lois subséquentes, des prêts aux institutions universitaires libres visées à l'article 6 de ladite loi.

Donné à Bruxelles, le 26 juin 1973.

BAUDOUIIN.

PAR LE ROI:

Le Vice-Premier Ministre et Ministre des Finances,

W. DE CLERCQ.

bij artikelen 6 en Ster van de wet van 2 augustus 1960, gewijzigd door de nakomende wetten, leningen toe te staan aan de bij artikel 6 van genoemde wet bedoelde vrije universitaire inrichtingen.

Gegeven te Brussel 26 juni 1973.

BOUDEWIJN.

VAN KONINGSWEGE:

De Vice-Eerste Minister en Minister van Financiën,

W. **DE** CLERCQ.